

Przykładowe zestawy egzaminacyjne ilustrują stopień złożoności zadań i pytań testowych. Wskazane w zadaniach rozwiązania są rozwiązaniami wyłącznie ramowymi. Rozwiązania – co do zasady – powinny uwzględniać założenia podane w zadaniu, jednak mogą być one przez kandydata dookreślone lub skomentowane, jeśli uzna taką potrzebę. Na dzień egzaminu obowiązujący jest zakres wiedzy aktualnej, odpowiadającej zagadnieniom wyspecyfikowanym dla danego egzaminu w obowiązującej uchwale Krajowej Rady Biegłych Rewidentów. Przygotowując się do egzaminów, publikowane zadania należy więc wykorzystywać odpowiednio, pamiętając jednocześnie o tym, że nie wyczerpują one bogatej literatury przedmiotu.

ROZWIĄZANIA WZORCOWE**BLOK TEMATYCZNY I****Pytania testowe**

1. W przeddzień przekazania, podziału lub sprzedaży jednostki, jeżeli odpowiednia umowa nie przewiduje przyjęcia za podstawę rozliczeń wartości majątku ustalonej przy założeniu, że działalność gospodarcza będzie przez jednostkę kontynuowana, nieruchomości inwestycyjną wycenia się:
 - a) w cenie sprzedaży netto możliwej do uzyskania, nie wyższej od ceny jej nabycia lub kosztów wytworzenia, pomniejszonej o dotychczasowe odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.
 - b) według zasad stosowanych dla środków trwałych lub według ceny rynkowej bądź inaczej określonej wartości godziwej.
 - c) według ceny nabycia lub kosztów wytworzenia, lub wartości przeszacowanej, pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.
2. Inwentarz żywy jako składnik środków trwałych, zgodnie z ustawą o rachunkowości, może wystąpić:
 - a) wyłącznie w jednostkach prowadzących działalność rolną.
 - b) wyłącznie w indywidualnych gospodarstwach rolnych prowadzących księgi rachunkowe.
 - c) w każdej jednostce prowadzącej księgi rachunkowe.
3. W spółce w trakcie budowy nowego budynku biurowego miał miejsce pożar. Koszty usuwania skutków pożaru (poniesione w trakcie realizacji budowy) powinny:
 - a) zostać dodane do wartości początkowej budynku biurowego.
 - b) zostać wykazane jako straty nadzwyczajne.
 - c) zostać wykazane jako pozostałe koszty operacyjne.
4. Mała jednostka - spółka cywilna osób fizycznych stosująca ustawę o rachunkowości może dokonywać odpisów amortyzacyjnych środków trwałych wg zasad wynikających z przepisów podatkowych:
 - a) tylko jeśli oszacowany przez nią czas ekonomicznej użyteczności posiadanych środków trwałych i czas wynikający ze stawki podatkowej są identyczne.
 - b) po zamortyzowaniu środka trwałego w 75%.
 - c) pod warunkiem przyjęcia takiej zasady w polityce rachunkowości.
5. W pozycji należności krótkoterminowe w bilansie należy zaprezentować:
 - a) kaucję wpłaconą w bieżącym roku obrotowym z tytułu zawartej 5-letniej umowy wynajmu lokalu biurowego.
 - b) kwotę należną z tytułu zapłaty za dostawę towarów, której termin na dzień bilansowy przypada za 18 miesięcy.
 - c) kwotę z tytułu udzielonej pożyczki, której termin spłaty przypada za 24 miesiące od dnia bilansowego.
6. Posiadane w spółce akcyjnej zapasy wyrobów gotowych, w przypadku gdy założenie kontynuacji działalności jest zasadne, wycenia się i prezentuje w bilansie tej spółki:
 - a) w rzeczywistej cenie zakupu.
 - b) wg kosztów wytworzenia nie wyższych od cen ich sprzedaży netto na ten dzień.
 - c) według cen nabycia nie wyższych od cen ich sprzedaży netto na ten dzień.
7. Odpisy aktualizujące wartość należności wynikającej z nieopłaconej faktury za sprzedane towary w spółce komandytowo-akcyjnej zgodnie z ustawą o rachunkowości, są ujmowane jako:
 - a) korekta przychodów netto ze sprzedaży.
 - b) pozostałe koszty operacyjne.
 - c) koszty finansowe.
8. Jeśli przedmiotem działalności spółki sporządzającej sprawozdanie finansowe wg ustawy o rachunkowości jest uprawa roślin i hodowla trzody chlewnej, to jej produkcja w toku, w bilansie:
 - a) może być wyceniona po bezpośrednim koszcie wytworzenia gdy przewidywany cykl produkcyjny trwa nie dłużej niż 3 miesiące, produkcja nie jest przeznaczona do sprzedaży i nie zniekształca to stanu zapasów i wyniku finansowego.
 - b) może nie być wyceniana w ogóle jeśli nie zniekształca to stanu zapasów i wyniku finansowego.
 - c) wyceniana jest wg kosztów wytworzenia.

9. Zgodnie z ustawą o rachunkowości skutki wzrostu wartości inwestycji krótkoterminowych wycenionych według cen (wartości) rynkowych zalicza się:
- a) **wyłącznie do przychodów finansowych.**
 - b) do przychodów finansowych lub na kapitał z aktualizacji wyceny – w zależności od rozwiązań przyjętych w polityce rachunkowości jednostki.
 - c) do przychodów finansowych w wysokości nie wyższej niż kwota różnic uprzednio odpisanych w koszty finansowe.
10. Kredytowe saldo Konta „Rozliczenia zakupu usług krótkoterminowych ” informuje o:
- a) **wartości dostaw niefakturowanych.**
 - b) wartości materiałów w drodze ujętych w umowie ale jeszcze nie dostarczonych.
 - c) występowaniu odchylenia kredytowych między ceną rzeczywistą a stałą ceną ewidencyjną.
11. Saldo Dt konta „Odchylenia od cen ewidencyjnych towarów” informuje o tym, że:
- a) **rzeczywista wartość towarów w cenie nabycia jest wyższa od ich wartości w cenie ewidencyjnej.**
 - b) rzeczywista wartość towarów w cenie nabycia jest niższa od ich wartości w cenie ewidencyjnej.
 - c) przy sprzedaży towarów nie wystąpi ujemna marża handlowa.
12. Spółka z o.o. w związku ze zmianą modelu biznesowego przekwalifikowała budynek ze środków trwałych do inwestycji w nieruchomości. Budynek był wcześniej przeszacowany na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 stycznia 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych. Transakcja przekwalifikowania środka trwałego do inwestycji będzie skutkować:
- a) zawsze zmianą w kapitałach spółki.
 - b) zmniejszeniem kapitału z aktualizacji i zwiększeniem przychodów operacyjnych.
 - c) **zmniejszeniem kapitału z aktualizacji, jeżeli inwestycja będzie wyceniana w cenach rynkowych.**
13. Zgodnie z ustawą o rachunkowości, należne a nie wniesione do końca roku obrotowego dopłaty do kapitału w bilansie spółki z o.o. wykazuje się jako:
- a) należności.
 - b) należne dopłaty na poczet kapitału zapasowego.
 - c) **należne dopłaty na poczet kapitału rezerwowego (wielkość ujemna).**
14. Jednostka mała sporządzająca sprawozdanie finansowe zgodnie z ustawą o rachunkowości kwotę zaliczki wyrażonej w walucie obcej przekazanej na zakup środka trwałego wyceni:
- a) po obowiązującym na ten dzień średnim kursie ogłoszonym dla danej waluty przez NBP.
 - b) **w wartości ustalonej na dzień jej pierwotnego ujęcia w księgach rachunkowych.**
 - c) wyceni po obowiązującym na dzień przekazania zaliczki średnim kursie ogłoszonym dla danej waluty przez NBP, jednak nie wyższym od średniego kursu ogłoszonego przez NBP na dzień bilansowy.
15. Zgodnie z ustawą o rachunkowości zobowiązania z tytułu pożyczek na dzień ich powstania wycenia się w:
- a) **wartości nominalnej.**
 - b) kwocie wymaganej zapłaty z zachowaniem ostrożności.
 - c) skorygowanej cenie nabycia.
16. Spółka stosuje krajowe standardy rachunkowości oraz sporządza rachunek zysków i strat w wariantcie kalkulacyjnym. Straty z tytułu aktuarialnego przeszacowania rezerwy z tytułu nagrody jubileuszowej wynikającej ze zmiany założeń co do wysokości stopy dyskontowej Spółka powinna wykazać jako:
- a) koszty finansowe.
 - b) **pozostałe koszty operacyjne.**
 - c) koszty wynagrodzeń.

17. Zgodnie z regulacjami krajowych standardów rachunkowości dowód wewnętrzny stanowiący podstawę zapisów w księgach rachunkowych jest wymagany dla:
- každorazowego przeprowadzenia procedury aktualizacji wyceny aktywów i odwrócenia odpisu aktualizującego.**
 - przeprowadzenia procesu aktualizacji wyceny aktywów i odwrócenia odpisu aktualizującego tylko wg stanu na dzień bilansowy.
 - przeprowadzonych ocen, szacunków i obliczeń dotyczących aktualizacji wyceny jeśli ma to miejsce na dzień bilansowy.
18. Duża spółka budowlana sporządza sprawozdanie finansowe wg ustawy o rachunkowości. W grudniu 2024 r. wiadomo, że spółka, będzie zobowiązana do wykonania w lutym 2025 r. naprawy gwarancyjnej nawierzchni parkingu. Szacunkowe koszty wyniosą 500.000 zł. Koszty wykonania naprawy będą uznane jako koszty uzyskania przychodów w okresie ich poniesienia. W związku z powyższym na dzień 31 grudnia 2024 r. spółka powinna utworzyć:
- rozliczenia międzyokresowe bierne z tytułu napraw gwarancyjnych w kwocie 500.000 zł.**
 - rozliczenia międzyokresowe bierne z tytułu napraw gwarancyjnych w kwocie 405.000 zł., tj uwzględniając odroczony podatek dochodowy.
 - rozliczenie międzyokresowe czynne z tytułu napraw gwarancyjnych ujmując je jako pozostałe koszty operacyjne.
19. Średnia (w rozumieniu ustawy o rachunkowości) spółka produkcyjna koszty niewykorzystanych zdolności produkcyjnych prezentuje w sprawozdaniu finansowym jako:
- inne koszty operacyjne – zawsze.
 - zmianę stanu produktów – w razie stosowania przez jednostkę wariantu porównawczego rachunku zysków i strat, chyba że koszty te stanowią rezultat niespodziewanych zdarzeń, np. utrata stałego odbiorcy.**
 - koszt wytworzenia sprzedanych produktów, w każdym przypadku, przy założeniu stosowania przez jednostkę wariantu kalkulacyjnego rachunku zysków i strat.
20. Zgodnie z obowiązującym prawem, w spółce akcyjnej podział zysku netto za rok sprawozdawczy nie jest możliwy lub jest ograniczony jeżeli:
- w bilansie roku sprawozdawczego występują aktywowane koszty prac rozwojowych.**
 - opinia z badania rocznego sprawozdania finansowego za ten rok sprawozdawczy jest z zastrzeżeniem.
 - w bilansie roku sprawozdawczego utrzymuje się strata z lat ubiegłych na poziomie 5% kapitału zakładowego.
21. Zgodnie z MSSF 16 w dacie rozpoczęcia leasingu opłaty leasingowe zawarte w wycenie zobowiązania z tytułu leasingu obejmują m.in. zmienne opłaty leasingowe, które mogą zależeć od:
- zużycia przedmiotu leasingu (np. poprzez odniesienie się do roboczogodzin albo km).
 - poziomu osiąganych korzyści ekonomicznych z przedmiotu leasingu (np. obrotów firmy handlowej realizowanych w wynajmowanym sklepie).
 - indeksu cen konsumpcyjnych.**
22. Spółka akcyjna (zaliczana do jednostek średnich) sporządzająca sprawozdanie finansowe wg ustawy o rachunkowości posiada linię produkcyjną której wartość bilansowa jest wyższa niż jej wartość podatkowa. W tej sytuacji należy utworzyć:
- rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego.**
 - aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.
 - odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości linii produkcyjnej
23. Zmianą zasad (polityki) rachunkowości jest zmiana:
- stawek ustalania odpisów aktualizujących należności.
 - klasyfikacji i metody wyceny budynku, w związku ze zmianą jego wykorzystywania, z metody kosztowej na metodę wartości rynkowej.
 - wyceny rozchodu zapasów z metody LIFO na średnią ważoną.**

24. Zgodnie z MSR korekta błędu poprzedniego okresu:
- jest ujmowana w wyniku okresu, w którym błąd wykryto.
 - koryguje dane historyczne poczynawszy od najwcześniejszego z możliwych okresów.**
 - może być ujęta w wyniku okresu, w którym błąd wykryto jeśli tak zdecyduje organ zatwierdzający sprawozdanie finansowe.
25. Zarząd spółki giełdowej sporządzającej sprawozdanie finansowe wg MSR rozważa kryteria dotyczące segmentów operacyjnych wynikające z MSSF 8. Zgodnie z w/w standardem łączny przychód z obrotów zewnętrznych przypadający na segmenty operacyjne powinien stanowić co najmniej:
- 50 % przychodów jednostki.
 - 66 % przychodów jednostki.
 - 75 % przychodów jednostki.**
26. Zgodnie z MSR 33, w jednostkowym sprawozdaniu finansowym, potencjalne akcje zwykłe traktuje się jako rozwadniające wtedy i tylko wtedy, gdy:
- ich konwersja na akcje zwykłe obniżyłaby zysk przypadający na jedną akcję lub podwyższyłaby stratę przypadającą na akcję z działalności kontynuowanej.**
 - ich emisja przeprowadzona zostanie w okresie pomiędzy datą sprawozdawczą a datą zatwierdzenia sprawozdania finansowego do publikacji.
 - ich emisja skierowana jest do inwestorów innych niż obecni akcjonariusze.
27. Spółka jawna osób fizycznych wobec przekroczenia progu o którym mowa w ustawie o rachunkowości została zobowiązana do prowadzenia ksiąg rachunkowych w miejsce dotychczasowej podatkowej księgi przychodów i rozchodów. W tej sytuacji księgi rachunkowe otwiera się na podstawie:
- podsumowanej podatkowej księgi przychodów i rozchodów za rok poprzedni.
 - sprawozdania finansowego za rok ubiegły sporządzonego na podstawie podatkowej księgi przychodów i rozchodów.
 - inwentarza zestawionego w układzie bilansu otwarcia.**
28. Zgodnie z ustawą o rachunkowości udziały i akcje nabyte za waluty obce wycenia się na dzień bilansowy po obowiązującym:
- średnim kursie ogłoszonym dla danej waluty przez NBP na dzień ich nabycia, jednak nie wyższym od średniego kursu ogłoszonego przez NBP na dzień bilansowy.
 - na ten dzień średnim kursie ogłoszonym dla danej waluty przez NBP i zasada ta ma zastosowanie do wszystkich udziałów.
 - na ten dzień średnim kursie ogłoszonym dla danej waluty przez NBP z wyjątkiem udziałów w jednostkach podporządkowanych wycenianych metodą praw własności.**
29. Prawdziwym jest twierdzenie, że przychody netto ze sprzedaży materiałów są traktowane jako:
- składowa wyniku na sprzedaży.
 - składowa wyniku na sprzedaży jeśli są to transakcje z jednostki powiązanymi.
 - pozostałe przychody operacyjne.**
30. Jednostka wyemitowała obligacje, których spłata jest wymagana za 20 miesięcy po dacie bilansowej. Jednostka spełnia wszystkie warunki umowne związane z tymi obligacjami jednakże ze względów ekonomicznych planuje się wykup obligacji w ciągu 12 miesięcy po dacie bilansowej co zarząd ogłosił publicznie po dacie bilansowej. W sprawozdaniu finansowym sporządzanym zgodnie z MSR obligacje te będą kwalifikowane jako zobowiązania:
- krótkoterminowe, jeżeli ogłoszony plan jest najbardziej prawdopodobnym scenariuszem wg stanu na datę bilansową.
 - długoterminowe ale tylko jeżeli spłata nastąpiła przed datą zatwierdzenia sprawozdania finansowego do publikacji.
 - długoterminowe niezależnie od zaistniałych zdarzeń następujących po dniu bilansowym lub od prawdopodobieństwa ich wystąpienia.**

Zadania sytuacyjne**Zadanie 1***Założenia:*

- Spółka MANITU S.A. (dalej MANITU) jest spółką małą w rozumieniu ustawy o rachunkowości, która
 - nie skorzystała z prawa do sporządzania uproszczonego sprawozdania finansowego,
 - skorzystała z prawa do uproszczenia o którym mowa w art. 28b ustawy o rachunkowości odnośnie stosowania rozporządzenia w sprawie uznawania i metod wyceny oraz ujawniania i prezentacji instrumentów finansowych.
 - w statucie spółki ma zapis, że jej rok obrotowy jest równy z rokiem kalendarzowym, sporządza sprawozdanie finansowe na 31.12.2024 r.
- W czerwcu 2024 r. MANITU nabyła 1.000 szt. akcji spółki ABOCO S.A. w cenie 54 zł za akcje z zamiarem ich sprzedaży w roku 2025. W momencie nabycia spółka ABOCO była notowana na rynku alternatywnym NewConnect. We wrześniu 2024 r. ABOCO przeniosła się na rynek główny GPW w Warszawie S.A. Udział MANITU w kapitale spółki ABOCO wynosi 1,5%. Na dzień 31.12.2024 r. rynkowa cena akcji ABOCO wynosiła 44 zł/szt.
- Dodatkowo w 2024 r. MANITU zakupiła roczne obligacje skarbowe z terminem wykupu w sierpniu 2025 r. oraz akcje spółki COTOBO S.A. notowanej na rynku głównym GPW w Warszawie S.A., które zamierza sprzedać w listopadzie 2025 r. Na dzień 31.12.2024 r. cena akcji spółki COTOBO S.A. wynosiła 120 zł/szt. Do wyceny na dzień bilansowy MANITU, zgodnie z polityką rachunkowości, w obu przypadkach stosuje metodę skorygowanej ceny nabycia.

Zgodnie z planem kont MANITU stosuje m.in. konta:

- 141 – Krótkoterminowe aktywa finansowe – udziały i akcje
- 145 – Odpisy aktualizujące krótkoterminowe aktywa finansowe
- 750 – Przychody finansowe
- 751 – Koszty finansowe
- 760 – Pozostałe przychody operacyjne
- 761 – Pozostałe koszty operacyjne
- 813 – Kapitał z aktualizacji wyceny

Dyspozycje:

Na podstawie informacji zawartych w założeniach, proszę w części przeznaczony na **Rozwiązanie:**

- w tabeli 1 przedstawić sposób ujęcia (treść operacji, kwotę i dekret) wyceny bilansowej akcji spółki ABOCO S.A. na dzień 31.12.2024r.;
- w tabeli nr 2 podać pozycję bilansu, w której na dzień 31.12.2024 r. powinny być wykazane obligacje skarbowe;
- w tabeli nr 3 podać pozycję bilansu, w której na dzień 31.12.2024 r. powinny być wykazane akcje spółki ABOCO S.A.;
- w tabeli nr 4 wskazać (**przez obwiedzenie właściwej odpowiedzi**), czy stosowana przez MANITU metoda wyceny na dzień bilansowy posiadanych obligacji skarbowych jest prawidłowa i – jeżeli nie – podać właściwą metodę wyceny. W każdym przypadku odpowiedź proszę uzasadnić;
- w tabeli nr 5 wskazać (**przez obwiedzenie właściwej odpowiedzi**), czy stosowana przez MANITU metoda wyceny na dzień bilansowy posiadanych akcji spółki COTOBO S.A. jest prawidłowa i – jeżeli nie – podać właściwą metodę wyceny. W każdym przypadku odpowiedź proszę uzasadnić.

Rozwiązanie wzorcowe:**Ad 1.**

Tabela 1

Lp.	Opis operacji Skutki wyceny bilansowej	Kwota zł	Konto	
			Dt	Ct
1.	Akcje spółki ABOCO S.A. Utworzenie odpisu aktualizującego dla krótkoterminowych aktywów finansowych	1.000 szt. x (54 zł – 44 zł) = 10.000	751	145

Ad 2.

Tabela 2

Pozycja bilansu - podać nr i nazwę
Na dzień 31.12.2024 r. obligacje skarbowe powinny zostać wykazane w bilansie MANITU. w pozycji: B.III.1.b. Krótkoterminowe aktywa finansowe w pozostałych jednostkach – Inne papiery wartościowe.

Ad 3.

Tabela 3

Pozycja bilansu - podać nr i nazwę
Na dzień 31.12.2024 r. akcje spółki ABOCO S.A. powinny zostać wykazane w bilansie MANITU w pozycji: B.III.1.b. Krótkoterminowe aktywa finansowe w pozostałych jednostkach – Udziały lub akcje.

Ad 4.

Tabela 4

Wyszczególnienie
Metoda wyceny na dzień bilansowy obligacji skarbowych stosowana przez MANITU jest: (odpowiedź zaznacz przez obwiedzenie) <u>prawidłowa</u> /nieprawidłowa W przypadku zaznaczenie nieprawidłowa proszę podać prawidłowy sposób wyceny N/D
Uzasadnienie: Dla inwestycji krótkoterminowych w przypadku, gdy dla danego składnika aktywów określony został termin wymagalności, jedyną dopuszczalną przez ustawę o rachunkowości metodą wyceny na dzień bilansowy jest metoda według skorygowanej ceny nabycia.

Ad 5.

Tabela 5

Wyszczególnienie
Metoda wyceny na dzień bilansowy akcji spółki COTOBO S.A. stosowana przez MANITU jest: (odpowieź zaznacz przez obwiedzenie) prawidłowa/<u>nieprawidłowa</u> W przypadku zaznaczenia nieprawidłowa proszę podać prawidłowy sposób wyceny Metoda wyceny według ceny (wartości) rynkowej albo według ceny nabycia lub ceny (wartości) rynkowej, zależnie od tego, która z nich jest niższa.
Uzasadnienie: Dla inwestycji krótkoterminowych, dla których istnieje aktywny rynek, ustawa o rachunkowości dopuszcza metodę wyceny według ceny (wartości) rynkowej albo według ceny nabycia lub ceny (wartości) rynkowej, zależnie od tego, która z nich jest niższa.

Zadanie 2*Założenia:*

Spółka BeZet SA (dalej Spółka) zajmuje się produkcją artykułów sportowych. Rok obrotowy Spółki jest zgodny z rokiem kalendarzowym. Polityka rachunkowości Spółki oparta jest na ustawie o rachunkowości i krajowych standardach rachunkowości. Spółka posiada rachunki bankowe w walucie i zgodnie ze swoją polityką rachunkowości do ustalenia różnic kursowych od własnych środków pieniężnych stosuje metodę FIFO.

W dniu 30 czerwca 202X Spółka posiada na rachunku bankowym 100.000 euro po kursie 4,2569 zł.

Poniżej zestawiono zdarzenia które miały miejsce w Spółce w drugim półroczu 202X roku:

- 20 lipca 202X r. przedstawiciel handlowy Spółki przedstawił do rozliczenia zaliczkę pobraną 5 lipca 202X r. na delegację służbową do Niemiec. Zaliczka pobrana była z kasy walutowej i wynosiła 400 euro (kurs zastosowany do wyceny zaliczki wynosił 4,2354 zł/euro). Do rozliczenia załączył fakturę za hotel z dnia 12 lipca 202X wystawioną na Spółkę w kwocie 300 euro oraz diety 100 euro.
- 15 listopada 202X spółka przekazała z własnego rachunku zaliczkę na zakup nowej aparatury stanowiącej fragment modernizowanej linii produkcyjnej w wysokości 100.000 euro. Realizacja zamówienia ma nastąpić w marcu 202X+1 r.
- 15 listopada 202X r. otrzymano karę umowną od kontrahenta włoskiego (dostawcy komponentów) w wysokości 1.000 euro.
- Kursy euro wg średniego kursu z tabel NBP i kursy stosowane oraz bank Spółki zawiera tabela.

Data	Kurs średni wg tabel NBP	Kurs banku z którego usług korzysta spółka	
		Kupna	sprzedaży
11 maja 202X r.	4,2569		
10 lipca 202X r.	4,3380	4,4345	4,4506
11 lipca 202X r.	4,3322	4,1925	4,4519
12 lipca 202X r.	4,3262	4,1937	4,4531
19 lipca 202X r.	4,3155	4,2018	4,4618
20 lipca 202X r.	4,3275	4,1938	4,4532
14 listopada 202X r	4,3560		
15 listopada 202X r	4,3585		
31 grudnia 202X r.	4,4340		

Dyspozycje:

W oparciu o informacje zawarte w założeniach proszę w tabeli zamieszczonej w części przeznaczonej na **Rozwiązanie** ustalić i wpisać

- w kolumnach 4 i 5 właściwe wartości dotyczące zdarzeń opisanych w pkt 1-3 założeń,
- w kolumnie 6 charakter różnic kursowych wpisując odpowiednio słowa: dodatnie, ujemne lub brak jeśli różnice nie występują.

Wiersze zaznaczone X nie wymagają wypełnienia.

Rozwiązanie wzorcowe:

Lp.	Treść	Kwota (w euro)	Kurs	Kwota (w zł)	Różnice dodatnie /ujemne brak
1	2	3	4	5	6
1a	Zaliczka na delegację służbową	400	4,2354	1.694,16	x
1b	Faktura za usługę hotelową	300	4,3322	1.299,66	x
1c	Diety	100	4,3155	431,55	x
1d	Różnice kursowe dotyczące rozliczenia powyższej transakcji			1.694,16 -(1.299,66 +431,55) =37,05	dodatnie
2a	Przekazana przedpłata (zaliczka)	100.000	4,2569	425.690,00*	x
2b	Wycena bilansowa przedpłaty (zaliczki)	100.000	4,2569	425.690,00*	x
2c	Różnice kursowe dotyczące przedpłaty (zaliczki)			0*	brak nie występują
3a	Wpływ kary umownej	1.000	4,3560	4.356	x
3b	Wycena bilansowa środków na rachunku bankowym z tytułu kary umownej	1.000	4,4340	4.434	x
3c	Różnice kursowe dotyczące kary umownej	1 000	4,3560 -4,4340 =0,078	78	dodatnie

*Polityka rachunkowości Spółki oparta jest na ustawie o rachunkowości i krajowych standardach rachunkowości, w związku z tym w oparciu o pkt 6.18. KSR nr 11 „Środki trwałe” Spółka wyrażoną w euro przedpłatę/zaliczkę przeliczyła na walutę polską na moment jej przekazania i nie dokonuje ponownej wyceny przekazanych przedpłat (zaliczek) na dzień bilansowy.

Zadanie 3*Założenia:*

1. KONSOLEX sp. z o.o. (dalej „Spółka”), jest producentem konsoli do gier i gier komputerowych.
2. Spółka sporządza bilans i rachunek zysków i strat w wariantcie kalkulacyjnym zgodnie z załącznikiem nr 1 ustawy o rachunkowości
3. Spółka spełnia kryteria jednostki małej o których mowa w ustawie o rachunkowości, a jej rok obrotowy jest-zgodny z rokiem kalendarzowym.
4. Spółka, decyzją kierownika jednostki, jako jednostka mała korzysta z wszystkich uproszczeń, które zgodnie z ustawą o rachunkowości mają zastosowanie dla jednostki małej.
5. W grudniu roku 2024 i styczniu 2025 r w Spółce miały miejsce zdarzenia, które przedstawiono w tabeli umieszczonej w części przeznaczony na **Rozwiązanie**.
6. Zgodnie ze swym planem kont Spółka nie prowadzi kont zespołu IV „Koszty wg rodzaju” i stosuje między innymi następujące konta:
 - 023 – Inne wartości niematerialne i prawne
 - 072 – Odpisy umorzeniowe innych wartości niematerialnych i prawnych
 - 080- Środki trwałe w budowie
 - 130 – Rachunek bieżący
 - 134 – Kredyty bankowe
 - 200 – Rozrachunki z odbiorcami
 - 210 – Rozrachunki z dostawcami
 - 311 – Materiały
 - 500 - Koszty produkcji
 - 550 –Koszty ogólnego zarządu
 - 527 – Koszty sprzedaży
 - 640 – Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów
 - 641 – Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów
 - 751 – Koszty finansowe
 - 761 – Pozostałe koszty operacyjne
 - 831 – Pozostałe rezerwy
 - 840 – Rozliczenia międzyokresowe przychodów

7. Poniżej zestawiono wybrane informacje dotyczące stanu niektórych kont na **30.11.2024 r.**

Treść	Kwota	Konto
Wartość licencji na oprogramowanie do produkcji konsol – wartość początkowa	30 000	023
Dotychczasowe umorzenie powyższych licencji	20 000	072
Zapasy komponentów do składania konsol (obudowy, karty pamięci, okablowanie)	100 000	311
Należności krótkoterminowe z tytułu dostaw od kontrahenta A	15 000	200/A
Należności krótkoterminowe z tytułu dostaw od kontrahenta B	60 000	200/B
Środki pieniężne na rachunku bankowym	28 200	130

Dyspozycje:

Proszę zadekretować (podając w razie potrzeby kwoty) te spośród zdarzeń ujętych w tabeli 1, które powinny być ujęte w księgach roku 2024. Proszę pominąć księgowania dotyczące VAT. Jeśli zdarzenie **nie powinno** być ujęte w księgach roku 2024 proszę wpisać X w kolumnach przeznaczonych na dekret.

Rozwiązanie wzorcowe:**Tabela 1**

Data	Zdarzenie gospodarcze	Kwota w zł	Księgi roku 2024	
			Dt	Ct
21.12.2024 r.	WB – przelew czynszu za I półrocze 2025 r.	620.000	640	130
28.12.2024 r.	Otrzymano kredyt w wysokości 100.000 zł do spłaty do końca roku 2026, WB potwierdza wpływ środków w wysokości 79.000 zł (potrącono odsetki za cały okres)	100.000 21.000 100 000 79 000 21000	130 640 Alternatywa 130 640	134 130 134
20.12.2024 r.	Na mocy porozumienia z kontrahentem A odroczone termin spłaty należności na 30.06.2025 r.	15 000	X	X
30.01.2025r.	Otrzymano postanowienie sądu o umorzeniu postępowania upadłościowego obejmującego likwidację majątku kontrahenta B	60.000	761	200/B
30.12.2024 r.	Nastąpiło zalenie magazynu, gdzie zniszczeniu uległo 20% zapasów komponentów do produkcji konsol	20 000	761	311
30.12.2024 r.	WB – wpływ zaliczki 25.000 zł od kontrahenta E na dostawę konsol z produkcji roku 2025	25.000	130	840 Akceptowa ne 200/E
20.12.2024 r.	Zarząd podjął decyzję o tworzeniu rezerwy na remont i modernizację budynku siedziby Spółki, który potrwa 3 miesiące i rozpocznie się w styczniu 2025r. Ustalono, że rezerwa będzie tworzona w ciężar kosztów co miesiąc po 40.000 zł rozpoczynając od grudnia 2024 r.	40 000	X	X
15.01.2025 r.	Zarząd, ze względu na zwiększoną usterkowość produkcji 2024 roku, podjął decyzję o zwiększeniu poziomu rezerwy na naprawy gwarancyjne z 0,5% na 1,0% sprzedanych konsol do gier	50.000	527	641

Zadanie 4

Założenia:

Spółka akcyjna (dalej Spółka) jest producentem artykułów w branży sprzętu AGD. Spółka w swym modelu biznesowym stosuje różne sposoby aktywizacji sprzedaży produktów PORTA i RAWA. I tak:

- odbiorcom produktu PORTA udziela rabatu potransakcyjnego w wysokości 6%,
- dla nabywców produktu RAWA ma program lojalnościowy, który polega na oferowaniu im punktów lojalnościowych (nieodpłatnych), które - po zebraniu wskazanej ilości - mogą zostać wymienione na określoną nagrodę, produkowaną przez Spółkę.

W roku obrotowym 202X:

- zawarto umowę z kontrahentem A – odbiorcą produktu PORTA, zgodnie z którą będzie mu udzielany rabat potransakcyjny w wysokości 6%;
- sprzedano produkty RAWA wraz z zaoferowaniem punktów lojalnościowych.

W roku obrotowym 202X+1 w styczniu:

- Spółka wystawiła dokument korygujący – fakturę korygującą - jako rozliczenie rabatu potransakcyjnego dotyczącego sprzedaży grudniowej produktu PORTA;
- zrealizowany został program lojalnościowy w związku ze sprzedażą w roku 202X produktu RAWA.

Dyspozycje:

- Proszę, w tabeli zamieszczonej w części przeznaczonej na **Rozwiązanie** podać sposób ujęcia w księgach rachunkowych Spółki (dekrety):
 - udzielenia i rozliczenia rabatu potransakcyjnego dla kontrahenta A wraz ze wskazaniem dowodu księgowego dokumentującego tę operację w księgach roku 202X i 202X+1
 - wyceny punktów lojalnościowych w roku 202X oraz wykorzystanie przez odbiorców Spółki programu lojalnościowego w roku 202X+1 w związku ze sprzedażą w roku 202X; proszę podać zasadę wyceny punktów lojalnościowych.

W Spółce stosowane są m.in. następujące konta:

200 – Rozrachunki z odbiorcami
 201 – Rozrachunku z dostawcami
 222 – Rozrachunki publicznoprawne
 600 – Produkty gotowe
 700 – Sprzedaż produktów
 701 – Koszt sprzedanych produktów
 761 – Pozostałe koszty operacyjne
 840 – Rozliczenia międzyokresowe przychodów

Rozwiązanie wzorcowe:

Ad.1a Udzielenie i rozliczenie rabatu potransakcyjnego dla kontrahenta A.

Księgi rachunkowe w roku 202X

L.p.	Treść operacji gospodarczej	Rodzaj dowodu	Wn	Ma
1.	Oszacowanie rabatu potransakcyjnego dla kontrahenta A	PK	700	200

Księgi rachunkowe w roku 202X+1

L.p.	Treść operacji gospodarczej	Rodzaj dowodu	Wn	Ma
1.	Rozliczenie rabatu – korekta podatku VAT należnego	faktura korygująca	222	200

Ad. 1b. Realizacja programu lojalnościowego

Księgi rachunkowe w roku 202X

L.p.	Treść operacji gospodarczej	Wn	Ma
1.	Wycena punktów lojalnościowych w roku 202X w związku ze sprzedażą w roku 202X;	700	840

Zasada wyceny punktów lojalnościowych w roku 202X (proszę wpisać)

w wartości godziwej

Księgi rachunkowe w roku 202X+1

L.p.	Treść operacji gospodarczej	Wn	Ma
1.	Przekazanie nabywcom produktów w związku z realizacją programu lojalnościowego - koszt wytworzenia przekazanych nabywcy produktów	701	600
2.	Realizacja przez odbiorców Spółki programu lojalnościowego – uznanie przychodu w wartości godziwej przekazanych produktów (nagród)	840	700

Zasada wyceny:

- produktów w związku z realizacją programu lojalnościowego (proszę wpisać):
w koszcie wytworzenia przekazanych nabywcy produktów

- przychodu w związku z realizacją przez odbiorców Spółki programu lojalnościowego (proszę wpisać):
w wartości godziwej przekazanych produktów (nagród)

Zadanie 5

Założenia:

Spółka zajmująca się produkcją środków ochrony roślin oraz handlem narzędziami ogrodniczymi kwalifikuje się do jednostek średnich i sporządza sprawozdanie finansowe załącznika nr 1 ustawy o rachunkowości. Rok obrotowy jest zgodny z rokiem kalendarzowym. W tabeli umieszczonej w części przeznaczony na **Rozwiązanie** zawarto opis zdarzeń oraz ich odzwierciedlenie w rachunkowości spółki w roku 2024 za które jest sporządzane sprawozdanie finansowe. **Jest luty 2025 r.**

Dyspozycje:

Oceń, które zdarzenia gospodarcze zostały poprawnie zaklasyfikowane i ujęte w księgach Spółki, a które wymagają korekty. Oceny należy dokonać przez obwiedzenie odpowiedzi **TAK** lub **NIE**. Odpowiedź proszę uzasadnić (tak pozytywną jak i negatywną). W przypadku odpowiedzi **NIE** proszę zaproponować ujęcie prawidłowe.

Rozwiązanie

Lp.	Treść zdarzenia Twoja akceptacja klasyfikacji i ujęcia w księgach TAK / NIE Uzasadnienie oceny i ewentualne ujęcie prawidłowe
1.	Na zlecenie Spółki została przeprowadzona rozbiórka budynku biurowego. Obiekt nie był całkowicie umorzony. W miejsce wyburzonego budynku Spółka planuje wybudować salon wystawowy roślin i narzędzi ogrodowych. Prace budowlane zostały rozpoczęte w listopadzie 2024 roku. Ponośzone nakłady są gromadzone na koncie „Środki trwałe w budowie”. Na tym koncie ujęto koszty wyburzenia budynku biurowego oraz wartość netto wyburzonego obiektu. Twoja akceptacja klasyfikacji i ujęcia w księgach TAK / <u>NIE</u> (zaznacz przez obwiedzenie) Uzasadnienie oceny i ewentualne ujęcie prawidłowe <i>Wydatki poniesione na wyburzenie budynku, jako nakłady związane z wytworzeniem nowego środka trwałego (usługi obce), będą elementem jego wartości początkowej. Natomiast niezamortyzowana wartość środka trwałego podlegającego rozbiórce/likwidacji powinna być bezpośrednim kosztem okresu, w którym miała miejsce likwidacja - art. 32 ust 4 ustawy o rachunkowości.</i>
2	W październiku 2024 roku w Spółce była kontrola wydatkowania środków z programu unijnego na realizację projektu związanego z podniesieniem kompetencji pracowników na rynku pracy – szkolenia językowe dla zatrudnionych pracowników. Dotację otrzymaną w styczniu 2024 r. potraktowano jako środki pośrednio związane z działalnością spółki i z uwagi na jej pieniężny charakter ujęto jako przychody finansowe. Kontrola zakwestionowała niektóre z poniesionych wydatków i w grudniu 2024 wydana została decyzja o konieczności zwrotu 10 000. zł z przyznanых środków. Spółka nie odwołała się od decyzji, a zwrot dotacji dokonany przelewem bankowym potraktowała jako koszty finansowe, które w rachunku zysków i strat finalnie skorygowały przychody finansowe. Twoja akceptacja klasyfikacji i ujęcia w księgach TAK / <u>NIE</u> (zaznacz przez obwiedzenie) Uzasadnienie oceny i ewentualne ujęcie prawidłowe <i>Błędna kwalifikacja dotacji do przychodów finansowych i w konsekwencji jej zwrot do kosztów finansowych. Otrzymane dofinansowanie, które wiąże się tylko pośrednio z działalnością operacyjną jednostki powoduje, że środki, które wpłyną na rachunek bankowy zwiększają jednorazowo albo stopniowo za pośrednictwem rozliczeń międzyokresowych na dobro pozostałych przychodów operacyjnych. Zwrot środków pieniężnych - uwzględniając powyższe wyjaśnienia - pomniejsza finalnie pozostałe przychody operacyjne.</i>

3	W listopadzie 2024 r. podjęto decyzję o rezygnacji produkcji jednego z dotychczasowych środków ochrony roślin z uwagi na jego wyjątkową uciążliwość dla środowiska naturalnego. Posiadane (nieszkodliwe dla środowiska) zapasy materiałów jednego z komponentów wycofanej produkcji sprzedano po cenie nabycia. Transakcję ujęto na kontach „Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów” w korespondencji z kontem „Rozrachunki z odbiorcami” oraz rozchód na kontach „Materiały” i „Wartość sprzedanych towarów i materiałów” Twoja akceptacja klasyfikacji i ujęcia w księgach TAK <u>/NIE</u> (zaznacz przez obwiedzenie) Uzasadnienie oceny i ewentualne ujęcie prawidłowe <i>Księgowanie było prawidłowe w listopadzie 2024 ale wymaga korekty w lutym 2025r. W grudniu 2024 r miała miejsce zmiana ustawy o rachunkowości. Zgodnie ze zmienioną definicją przychodów netto ze sprzedaży netto oraz pozostałych przychodów operacyjnych zapis wymaga korekty. Przychody ze sprzedaży materiałów ujmowane są jako pozostałe przychody operacyjne a wartość sprzedanych materiałów jako pozostałe koszty operacyjne.</i>
4.	W kwietniu 2024 r. spółka utworzyła odpis aktualizujący na 100% wartości należności, której spłata nie była prawdopodobna. Należność brutto wynosiła 12.300 zł. Odpis w wysokości 10.000 zł został odniesiony w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych. W styczniu 2025r. Spółka otrzymała częściową spłatę należności objętej odpisem aktualizującym w wysokości: 5.000 zł. Spółka na koniec roku 2024 r. nie rozwiązała (odwróciła) odpisu aktualizującego wartość należności. Odpis został rozwiązany (odwrócony) w styczniu proporcjonalnie do wartości spłaconej należności i odniesiony na dobro pozostałych przychodów operacyjnych. Twoja akceptacja klasyfikacji i ujęcia w księgach <u>TAK</u> /NIE (zaznacz przez obwiedzenie) Uzasadnienie i ewentualna rekomendacja ujęcia prawidłowego <i>Wierzyciel rozwiązuje (odwraca) odpis aktualizujący w wysokości uregulowanej należności przez dłużnika w miesiącu, w którym nastąpiła zapłata. art. 35c ustawy o rachunkowości</i>

Zadanie 6

Założenia:

1. Spółka akcyjna kwalifikowana wg ustawy o rachunkowości jako jednostka średnia sporządza sprawozdanie finansowe wg ustawy o rachunkowości oraz ustala aktywa i tworzy rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego.
2. Sprzedaż krajowa (kontrahenci A, C, D) dokonywana przez spółkę opodatkowana jest VAT 23%, sprzedaż zagraniczna (kontrahent B) VAT 0%.
3. Spółka nie skorzystała z prawa ustalania różnic kursowych dla celów podatkowych na podstawie przepisów o rachunkowości.
4. Na dzień bilansowy kurs euro wynosi 4,00 zł/EUR.
5. W polityce rachunkowości jednostki zapisano zasady tworzenia odpisów aktualizujących należności zależnie od czasu przeterminowania. W żadnym przypadku nieściągalność nie została uprawdopodobniona.
6. W trakcie analizy należności z tytułu dostaw i usług dokonanej na potrzeby wyceny bilansowej stwierdzono, że:

Kontrahent	Wartość należności na koncie Rozrachunki z odbiorcami	Charakterystyka należności
1	2	3
A	123.000 zł	Należności bieżące nieprzeterminowane.
B	100.000 EUR	Należności bieżące nieprzeterminowane. Na dzień powstania należności kurs wynosił 4,50 PLN/EUR.
C	246.000 zł	Należności przeterminowane objęte odpisem aktualizującym w wysokości 50% łącznej wartości, nie skorzystano z ulgi na złe długi w podatku dochodowym od osób prawnych.
D	184.500 zł	Należności przeterminowane nieobjęte odpisem aktualizującym, skorzystano z ulgi na złe długi w podatku dochodowym od osób prawnych.

Dyspozycje:

Na podstawie powyższych informacji proszę, w tabeli zamieszczonej w części przeznaczonej na **Rozwiązanie**, ustalić wartość księgową (bilansową), wartość podatkową należności oraz charakter różnicy przejściowej związanej z odroczonym podatkiem dochodowym.

Rozwiązanie wzorcowe:

Kontrahent	Wartość księgowa w zł	Wartość podatkowa w zł	Różnica przejściowa (prawidłową odpowiedź zaznaczyć przez obwiedzenie)		
1	3	2	4	5	6
A	123.000	123.000	Dodatnia	Ujemna	<u>Brak</u>
B	400.000 <i>100.000*4,00</i>	450.000 <i>100.000*4,50</i>	Dodatnia	<u>Ujemna</u>	Brak
C	123.000 <i>50%*246.000</i>	223.000 <i>Kwota netto: 246 000 ÷ 1,23 = 200 000, VAT 50%*46 000 = 23 000</i>	Dodatnia	<u>Ujemna</u>	Brak
D	184.500	34.500 <i>Kwota netto: 0; VAT: 34.500</i>	<u>Dodatnia</u>	Ujemna	Brak

BLOK TEMATYCZNY II**Pytania testowe**

1. Zatwierdzone roczne sprawozdanie finansowe banku podlega przechowywaniu:
 - a) trwałemu.
 - b) przez okres co najmniej 5 lat, licząc od początku roku następującego po roku obrotowym, w którym nastąpiło jego zatwierdzenie.
 - c) przez okres co najmniej 5 lat, licząc od początku roku, w którym nastąpiło jego zatwierdzenie.
2. Bank jest zobowiązany do sporządzenia zestawienia obrotów i sald kont syntetycznych (kont księgi głównej):
 - a) każdego dnia operacyjnego.
 - b) nie rzadziej niż na koniec każdego miesięcznego okresu sprawozdawczego.
 - c) na koniec każdego okresu sprawozdawczego, który bank przyjął w swojej polityce rachunkowości, ale nie rzadziej niż na koniec każdego kwartału.
3. Należności z tytułu kredytów i pożyczek od osób fizycznych, w przypadku których opóźnienie w spłacie co najmniej jednej raty kapitału lub odsetek o wartości przekraczającej 200 zł lub co najmniej trzech rat o łącznej wartości nieprzekraczającej 200 zł, przekracza sześć miesięcy i nie przekracza dwunastu miesięcy, SKOK kwalifikuje do kategorii:
 - a) należności z prawdopodobieństwem wystąpienia nieściągalności.
 - b) należności nieściągalne.
 - c) należności o znacznym stopniu prawdopodobieństwa nieściągalności.
4. Ekspozycje kredytowe to:
 - a) wyłącznie bilansowe należności z tytułu kredytów i pożyczek.
 - b) wyłącznie udzielone zobowiązania pozabilansowe o charakterze finansowym i gwarancyjnym.
 - c) bilansowe należności z tytułu kredytów i pożyczek, skupionych wierzytelności, czeków i weksli, zrealizowanych gwarancji, innych wierzytelności o podobnym charakterze oraz udzielone zobowiązania pozabilansowe o charakterze finansowym i gwarancyjnym.
5. Rachunki oszczędnościowe, rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe oraz rachunki terminowych lokat oszczędnościowych mogą być prowadzone wyłącznie dla:
 - a) osób fizycznych.
 - b) osób fizycznych, szkolnych kas oszczędnościowych, pracowniczych kas zapomogowo-pożyczkowych oraz rad rodziców.
 - c) osób fizycznych prowadzących działalność zarobkową na własny rachunek, w tym dla osób będących przedsiębiorcami.
6. Sposób dokonywania zapisów w dzienniku banku powinien umożliwiać jednoznaczne ich powiązanie z dowodami księgowymi, które powinny być:
 - a) zaksięgowane chronologicznie, ponumerowane.
 - b) w przypadku dowodów zewnętrznych podpisane przez obie strony.
 - c) sprawdzone i zatwierdzone.
7. Zobowiązanie banku wygasa, gdy:
 - a) bank wyłącza z ksiąg rachunkowych składnik zobowiązań finansowych lub jego część.
 - b) obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł termin jego dochodzenia.
 - c) oba powyższe warunki są spełnione.
8. Wynik finansowy netto spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej obejmuje m.in.:
 - a) wynik na pozostałej działalności operacyjnej.
 - b) obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego, którego płatnikiem jest kasa.
 - c) wynik operacji nadzwyczajnych.

9. Ekspozycje kredytowe o zerowej wartości bilansowej netto, które utrzymywane są przez okres co najmniej jednego roku w kategorii „stracone”:
- a) **moga być odpisywane w ciężar utworzonej na nią rezerwy celowej i przenoszone do ewidencji pozabilansowej do czasu ich umorzenia, przedawnienia lub spłaty.**
 - b) są prezentowane w bilansie banku jako „Inne aktywa”.
 - c) są obligatoryjnie przeklasyfikowane do kategorii „aktywa finansowe dostępne do sprzedaży”.
10. Wynik działalności bankowej obejmuje oprócz wyniku z tytułu odsetek, prowizji, przychodów z akcji, udziałów i innych papierów wartościowych także:
- a) **wynik operacji finansowych oraz wynik z pozycji wymiany.**
 - b) wynik z pozycji wymiany oraz obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego i płatności z nim zrównanych.
 - c) wynik z pozycji wymiany oraz wynik na wartości rezerw z aktualizacji.

Zadania sytuacyjne**Zadanie 1***Założenia:*

W czerwcu 202X roku w Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej (dalej SKOK) miały miejsce zdarzenia, które przedstawiono w tabeli umieszczonej w części przeznaczonej na **Rozwiązanie**. W SKOK prowadzi się m.in. konta podane niżej.

nr konta	nazwa
011	Środki trwałe
021	Wartości niematerialne i prawne
070	Umorzenie środków trwałych
075	Umorzenie wartości niematerialnych i prawnych
100	Kasa krajowych środków pieniężnych
130	Rachunek bieżący – podstawowy
131	Inne rachunki bankowe
149	Rozrachunki SKOK z tytułu przelewów zewnętrznych
200	Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami
210	Rozrachunki członkowskie - różne
235	Rozrachunki z KSKOK z tytułu kredytów, pożyczek i lokat
237	Rozrachunki z KSKOK z tytułu odsetek od kredytów, pożyczek i lokat
240	Kredyty i pożyczki udzielone
241	Odsetki od kredytów i pożyczek udzielonych
242	Lokaty terminowe i depozyty, w tym:
242-01	Rachunki bieżące
242-02	Lokaty terminowe
242-03	Rachunki bieżące i oszczędnościowo-rozliczeniowe
244	Odsetki od lokat terminowych i depozytów, w tym:
244-01	Odsetki od rachunków bieżących
244-02	Odsetki od lokat terminowych
244-03	Odsetki od rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych
246	Należności dochodzone na drodze sądowej
248	Rozrachunki członkowskie
254	Wkłady członkowskie
270	Odpisy aktualizujące należności z tytułu kredytów i pożyczek
408	Amortyzacja
700	Przychody od kredytów i pożyczek, w tym:
700-10	Odsetki od kredytów i pożyczek
700-20	Opłaty i prowizje
702	Koszty operacyjne (działalności podstawowej), w tym:
702-01	Koszty odsetek od lokat terminowych
702-02	Koszty odsetek od rachunków bieżących i oszczędnościowo-rozliczeniowych
702-03	Koszty odsetek od rachunków a 'vista
760	Przychody z tytułu rozwiązanych odpisów aktualizujących na kredyty i pożyczki
761	Koszty z tytułu odpisów aktualizujących należności z tytułu kredytów i pożyczek

Dyspozycje:

Proszę, w tabeli umieszczonej w **Rozwiązaniu**, podać dekretnację wymienionych w tabeli operacji gospodarczych posiłkując się numerami kont prowadzonymi w tej SKOK.

Rozwiązanie wzorcowe:

Lp.	Założenia Treść operacji	Dekretacja		
		Kwota	WINIEN	MA
1.	Przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą zlecił SKOK realizację zlecenia płatniczego do innego banku z rachunku bieżącego	12.300	242 lub 242-01	149
2.	Utworzono odpis aktualizujący na kredyt zaklasyfikowany do należności o znacznym stopniu prawdopodobieństwa nieściągalności, udzielony przedsiębiorcy w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej	28.000	761	270
3.	Wypowiedziano umowę kredytową z tytułu kredytu zaklasyfikowanego do należności nieściągalnych i wystąpiono z egzekucją należności na drogę sądową: - kapitał kredytu - odsetki	115.000 12.300	246 246	240 241
4.	Na rachunek bieżący SKOK wpłynęła kwota pożyczki otrzymanej z Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej (KSKOK)	100.000	130	235
5.	Na koniec miesiąca przekazano z rachunku bieżącego odsetki od pożyczki otrzymanej z KSKOK	1 000	237	130
6.	Członek SKOK wpłacił do kasy wkład członkowski	500	100	254
7.	Na koniec miesiąca naliczono koszty amortyzacji od: - środków trwałych - wartości niematerialnych i prawnych	32.000 5.000	408 408	070 075
8.	Spisano, w ciężar odpisu aktualizującego należność nieściągalną z tytułu odsetek od pożyczki udzielonej osobie fizycznej	250	270	241

Zadanie 2

Założenia:

We wrześniu 200X roku w Banku ABC S.A. miały miejsce zdarzenia, które wymagają ujęcia w księgach rachunkowych banku. Zdarzenia podano w tabeli umieszczonej w części przeznaczonej na **Rozwiązanie**.

Dyspozycje:

Proszę uzupełnić tabelę umieszczoną w **Rozwiązaniu** podając w niej dekrety operacji gospodarczych zgodnie z wzorcowym planem kont dla banków.

Rozwiązanie wzorcowe:

Lp.	Treść operacji	Dekretacja		
		Kwota	WINIEN	MA
1.	Bank udzielił osobie fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej kredytu w rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym (ROR) w postaci limitu zadłużenia do kwoty 10.000 zł. Klient wykorzystał kwotę 2.000 z udzielonego limitu: – otwarcie linii kredytowej – zapis w ewidencji pozabilansowej, – wykorzystanie kredytu przez klienta – przelew z rachunku ROR do innego banku, – wykorzystanie limitu kredytu – zapis w ewidencji pozabilansowej.	10.000	900	X
		2.000	274	501 lub 5011
		2.000	X	900
2.	Bank zrealizował zlecenie płatnicze uznaniowe (przelew) otrzymane od innego banku i zaewidencjonował na rachunku bieżącym przedsiębiorcy prowadzącego działalność gospodarczą wpływ środków	12.800	501 lub 5010	270
3.	Na koniec kwartału bank naliczył brakujące rezerwy celowe na należności z tytułu ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do: – należności pod obserwacją od podmiotów niefinansowych, – należności straconych od podmiotów niefinansowych.	2.500	760	218
		54.000	760	248
4.	Bank zaewidencjonował na kontach pozabilansowych otrzymane zabezpieczenie spłaty kredytów od podmiotów niefinansowych w postaci hipoteki na nieruchomości	150.000	X	984
5.	Bank udzielił swojemu klientowi gwarancji spłaty kredytu w innym banku i zaewidencjonował na kontach pozabilansowych zobowiązanie o charakterze gwarancyjnym – udzielone.	32.300	922	X
6.	Bank na koniec okresu sprawozdawczego naliczył i zaewidencjonował na kontach analitycznych: – aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, – rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.	14.236	580	652
		124.349	652	581
7.	Bank otrzymał fakturę za energię elektryczną w kwocie brutto 12.300 zł.. Bank jest zwolniony z podatku VAT i nie odlicza podatku VAT naliczonego przy nabyciu towarów i usług	12.300	751	551

BLOK TEMATYCZNY III**Pytania testowe**

1. Zakład ubezpieczeń działu I stosujący ustawę o rachunkowości, nieruchomości inwestycyjne:
 - a) wycenia wg dowolnej metody przyjętej przez siebie w zasadach (polityce) rachunkowości.
 - b) zawsze wycenia według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonej o wartość naliczonego na dzień bilansowy umorzenia, z uwzględnieniem trwałej utraty wartości.
 - c) **wycenia wg wartości godziwej jeżeli stanowią one aktywa ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych.**
2. Zakład ubezpieczeń działu I stosujący ustawę o rachunkowości, wykorzystujący reasekurację bierną:
 - a) dodatnie różnice kursowe wynikające z rozrachunków z reasekuratorem ujmuje jako pozostałe przychody operacyjne.
 - b) prowizje reasekuracyjne wykazuje jako koszty akwizycji.
 - c) **może uwzględniać rezerwę składek w wyliczeniu rezerwy ubezpieczeń na życie.**
3. Zakład reasekuracji działu II stosujący ustawę o rachunkowości, ujemne różnice z tytułu aktualizacji wyceny lokat zaliczonych do kategorii udziały w jednostkach podporządkowanych, zakładając, że wcześniej ujął z tego tytułu dodatnie różnice w wyższej kwocie, ujmuje:
 - a) jako niezrealizowane straty na lokatach.
 - b) **w kapitale własnym w pozycji "kapitał z aktualizacji wyceny".**
 - c) jako ujemny wynik z rewaloryzacji lokat.
4. Zakład ubezpieczeń działu II stosujący ustawę o rachunkowości, należne wpłaty na rzecz Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej wykaże jako:
 - a) koszty administracyjne.
 - b) pozostałe koszty operacyjne.
 - c) **pozostałe koszty techniczne na udziale własnym.**
5. Zakład reasekuracji stosujący ustawę o rachunkowości:
 - a) ma obowiązek prowadzić rejestr zawartych umów ubezpieczenia.
 - b) lokaty, których ryzyko ponosi ubezpieczający, wycenia według wartości godziwej.
 - c) **do lokat krótkoterminowych zalicza lokaty, które ze względu na stopień płynności są możliwe do realizacji w okresie krótszym niż rok, oraz które zamierza w tym okresie zrealizować.**
6. W instytucji kultury strata netto w pierwszej kolejności powinna być pokryta funduszem rezerwowym. Jeśli kwota tego funduszu jest zbyt mała, to nadwyżka niepokrytej straty powinna zostać przesięgowana na:
 - a) kapitał z aktualizacji wyceny.
 - b) pozostałe koszty operacyjne.
 - c) **fundusz instytucji kultury.**
7. Fundusz, którego saldo odzwierciedla równowartość mienia wydzielonego Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej (SPZOZ) z mienia Skarbu Państwa to:
 - a) **fundusz założycielski.**
 - b) fundusz zakładu.
 - c) fundusz z aktualizacji wyceny.
8. W uczelni publicznej wartość budynków i lokali oraz obiektów inżynierii lądowej i wodnej podlega:
 - a) amortyzacji na zasadach określonych w prawie podatkowym.
 - b) **tylko odpisom umorzeniowym.**
 - c) amortyzacji lub umorzeniu w oparciu o stawki określone w prawie podatkowym.
9. Wartość należności w jednostkach budżetowych aktualizuje się nie później niż na dzień bilansowy zgodnie z ustawą o rachunkowości przy czym:
 - a) nie aktualizuje się należności z tytułu naliczonych odsetek, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych.
 - b) **odpisy aktualizujące wartość należności dotyczących funduszy tworzone na podstawie ustaw obciążają fundusze.**
 - c) kierownik jednostki może zdecydować, że odstępuje od aktualizacji.

10. Równowartość odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych nieodpłatnie otrzymanych przez gminny zakład budżetowy odnoszona jest w ciężar:
- a) pozostałych kosztów operacyjnych.
 - b) funduszu.**
 - c) kosztów finansowych.

Zadania sytuacyjne

Zadanie 1

Założenia:

Jesteś głównym księgowym w dwóch zakładach ubezpieczeń należących do tej samej grupy kapitałowej, z których jeden prowadzi działalność w dziale I, drugi zaś w dziale II zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. Zakłady ubezpieczeń sporządzają sprawozdania finansowe zgodnie z ustawą o rachunkowości.

Zapoznając się z zasadami (polityką) rachunkowości obu zakładów znalazłeś zapisy, co do których masz wątpliwości i zastanawiasz się, czy nie powinieneś rekomendować Zarządom zakładów ich zmiany. Zapisy budzące Twoje wątpliwości zamieszczone zostały w części przeznaczony na **Rozwiązanie**.

Dyspozycje:

Podjmij decyzję co do prawidłowości stosowanych przez zakłady ubezpieczeń rozwiązań w przyjętych zasadach (polityce) rachunkowości i wskaż, jakie zmiany powinieneś rekomendować Zarządom obu zakładów w przypadku jeśli uznasz, że przyjęte rozwiązania są błędne.

Rozwiązanie wzorcowe:**Zasady (polityka) rachunkowości zakładu ubezpieczeń działu I**

Lp	Opis zasady. Ocena poprawności zastosowanego rozwiązania i rekomendacja zmiany
1.	Obligacje skarbowe zakwalifikowane do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które nie są uwzględniane przy ustalaniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, zakład ubezpieczeń wycenia według skorygowanej ceny nabycia. Dodatkowo różnice z wyceny zakład ubezpieczeń wykazuje jako niezrealizowane zyski z lokat. Ocena zastosowanego rozwiązania (zaznaczyć przez obwiedzenie) prawidłowo / <u>błędnie</u> Rekomendowana zmiana (jeśli zaznaczono błędnie): <i>1. Obligacje skarbowe zakwalifikowane do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży zakład ubezpieczeń wycenia według wartości godziwej.</i> <i>2. W przypadku obligacji skarbowych, które nie są uwzględniane przy ustalaniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, dodatnia różnica pomiędzy wartością godziwą a skorygowaną ceną nabycia ujmowana jest w kapitale z aktualizacji wyceny.</i> <i>3. Różnice pomiędzy skorygowaną ceną nabycia a ceną nabycia dłużnych papierów wartościowych, a w przypadku uprzednio przeszacowanych – odpowiednio wartością przeszacowaną, ujmuje się bezpośrednio w przychodach z lokat w pozycji II.3.2 technicznego rachunku ubezpieczeń na życie .</i>
2.	Nieruchomości, stanowiące aktywa ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych zakład ubezpieczeń wycenia według wartości godziwej. Ocena zastosowanego rozwiązania (zaznaczyć przez obwiedzenie) <u>prawidłowo</u> / błędnie Rekomendowana zmiana (jeśli zaznaczono błędnie): N/D
3.	Składkę przypisaną w przypadku umów ubezpieczenia, dla których długość okresu odpowiedzialności jest określona, zakład ubezpieczeń ustala jako kwotę składek należnych za cały okres odpowiedzialności, niezależnie od jego długości, z tytułu zawartych w okresie sprawozdawczym umów ubezpieczenia, niezależnie od tego, czy kwoty te opłacono. Ocena zastosowanego rozwiązania (zaznaczyć przez obwiedzenie) prawidłowo / <u>błędnie</u> Rekomendowana zmiana (jeśli zaznaczono błędnie): <i>Składkę przypisaną zakład ubezpieczeń ustala jako kwotę składek z tytułu umów ubezpieczenia należnych w okresie sprawozdawczym, niezależnie od tego, czy kwoty te opłacono .</i>

Zasady (polityka) rachunkowości zakładu ubezpieczeń działu II

lp	Opis zasady. Ocena poprawności zastosowanego rozwiązania i rekomendacja zmiany
1	Udziały w spółce X z o.o., w której zakład ubezpieczeń posiada 75% kapitału zakładowego, wycenia się w cenie nabycia, z uwagi na fakt, iż nie jest możliwe ustalenie wartości godziwej w sposób wiarygodny. Ocena zastosowanego rozwiązania (zaznaczyć przez obwiedzenie) prawidłowo / <u>błędnie</u> Rekomendowana zmiana (jeśli zaznaczono błędnie): <i>Udziały w spółce X z o.o., w której zakład posiada 75% kapitału zakładowego, zakład ubezpieczeń wycenia metodą praw własności.</i>
2	Prowizje reasekuracyjne zakład ubezpieczeń rozlicza w czasie analogicznie do rozliczanych w czasie kosztów akwizycji ponoszonych z tytułu zawarcia umów ubezpieczenia objętych umowami reasekuracji biernej. Ocena zastosowanego rozwiązania (zaznaczyć przez obwiedzenie) <u>prawidłowo</u> / błędnie Rekomendowana zmiana (jeśli zaznaczono błędnie): <i>brak</i>
3	Należności depozytowe od cedentów zakład wycenia w kwocie wymaganej zapłaty określonej zgodnie z warunkami umowy reasekuracji, uwzględniającej, w przypadku gdy depozyt stanowi instrument finansowy, również wycenę tego instrumentu. Przy wycenie depozytu uwzględnia się ewentualne odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Ocena zastosowanego rozwiązania (zaznaczyć przez obwiedzenie) <u>prawidłowo</u> / błędnie Rekomendowana zmiana (jeśli zaznaczono błędnie): <i>brak</i>

Zadanie 2

Założenia:

1. Agencja wykonawcza jest państwową osobą prawną, która prowadzi księgi rachunkowe i sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o rachunkowości z uwzględnieniem zasad wynikających z ustawy o finansach publicznych.
2. Przepisy systemowe regulujące zasady tworzenia i działania agencji wykonawczej nie zawierają szczególnych – odmiennych od zawartych w ustawie o rachunkowości – zasad rachunkowości i sprawozdawczości finansowej.
3. W tabeli umieszczonej w części przeznaczonej na **Rozwiązanie** zawarto operacje gospodarcze, które wystąpiły w agencji wykonawczej
4. Zgodnie z zakładowym planem kont agencja wykonawcza stosuje między innymi następujące symbole i nazwy kont księgi głównej:
 - 010 Środki trwałe
 - 070 Umorzenie środków trwałych
 - 030 Długoterminowe aktywa finansowe
 - 080 Środki trwałe w budowie
 - 130 Rachunek bieżący
 - 140 Krótkoterminowe aktywa finansowe
 - 225 Rozliczenia z budżetem państwa
 - 240 Pozostałe rozrachunki
 - 400 Amortyzacja środków trwałych
 - 404 Wynagrodzenia
 - 409 Pozostałe koszty rodzajowe
 - 490 Rozliczenie kosztów
 - 640 Rozliczenia międzyokresowe kosztów – bierne
 - 650 Rozliczenia międzyokresowe kosztów – czynne
 - 750 Przychody finansowe
 - 751 Koszty finansowe
 - 760 Pozostałe przychody operacyjne
 - 761 Pozostałe koszty operacyjne
 - 800 Fundusz podstawowy
 - 820 Rozliczenia wyniki finansowego
 - 830 Rezerwy
 - 840 Rozliczenia międzyokresowe przychodów
 - 860 Wynik finansowy
 - 870 Obowiązkowe obciążenie wyniku finansowego

Dyspozycje:

Proszę, w tabeli załączonej w części przeznaczonej na **Rozwiązanie** podać dekrety wymienionych tam operacji.

Rozwiązanie wzorcowe:

Nr i treść operacji gospodarczej		Kwota zł	Dekretacja	
			Wn	Ma
1	PK - zaksięgowano nadwyżkę finansową	300 000	870	225
2	PK – przeksięgowano kwotę nadwyżki finansowej na wynik finansowy	300 000	860	870
3	WB – przekazano środki pieniężne z tytułu nadwyżki finansowej na rachunek bankowy budżetu państwa	300 000	225	130
4	WB – wpływ środków pieniężnych z tytułu dotacji celowej z przeznaczeniem na zakup wysokospecjalistycznych urządzeń technicznych	250 000	130	840
5	PK – utworzono rozliczenia międzyokresowe kosztów na odpawy emerytalne w kwocie:			
	a) dotyczącej lat ubiegłych	500.000	820	640
	b) dotyczącej roku bieżącego	50.000	490	640
6	WB – zakup obligacji skarbowych z 3-letnim terminem wykupu	150.000	030	130
7	PK – zaksięgowano (na podstawie polisy ubezpieczeniowej) zobowiązanie z tytułu ubezpieczenia majątku agencji na 12 miesięcy	120.000	650	240
8	PK - zaksięgowano odpis kosztów ubezpieczenia majątku za bieżący miesiąc	10.000	409	650
9	PK – naliczono umorzenie drukarek	1 000	400	070